

Prilog 38 - Pravilnik o predlaganju i usvajanju nastavnih planova i programa

38
FAKULTET ZA JAVNU UPRAVU
pridružena članica
UNIVERZITETA U SARAJEVU

FACULTY OF PUBLIC ADMINISTRATION
associate member of
UNIVERSITY OF SARAJEVO

Djelovodni broj: 870/11
Sarajevo, 14.06.2011. god.

Na osnovu člana 41. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj:22/10) i člana 16. Statuta Fakulteta za javnu upravu u Sarajevu, Naučnonastavno vijeće na 28. sjednici održanoj 14.06.2011. godine, d o n o s i :

ODLUKU o usvajanju Pravilnika o predlaganju i usvajanju nastavnih planova i programa

I

U S V A J A S E Pravilnik o predlaganju i usvajanju nastavnih planova i programa u predloženom tekstu.

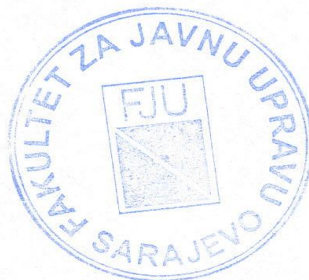
II

Tekst Pravilnika iz prethodne tačke nalazi se u prilogu ove Odluke.

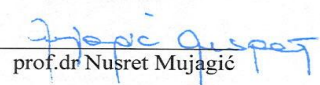
III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:
-NNV
-Upravnom odboru
-a/a

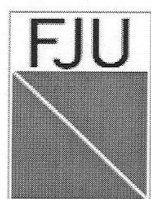

Dekan Fakulteta

prof.dr Nusret Mujagić

38

FAKULTET ZA JAVNU UPRAVU
pridružena članica
UNIVERZITETA U SARAJEVU

Fakultet za
javnu upravu
Sarajevo

P R A V I L N I K

**O PREDLAGANJU I USVAJANJU NASTAVNIH PLANOVA I
PROGRAMA**

Na osnovu članova 41. i 126. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj:22/10) i člana 16. Statuta Fakulteta za javnu upravu u Sarajevu, Naučnonastavno vijeće Fakulteta za javnu upravu u Sarajevu na 28. sjednici održanoj 14.06.2011. godine d o n o s i :

P R A V I L N I K

O PREDLAGANJU I USVAJANJU NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se načini predlaganja, izrade i usvajanja nastavnih planova i programa na Fakultetu za javnu upravu u Sarajevu, analiza primjene planova i programa, njihova usklađenost sa zahtjevima struke i tržišta, osiguranje kvaliteta planova i programa, te načini njihove izmjene.

Član 2.

Na pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom primjenjuju se odredbe Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH, Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo, Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo, Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona Sarajevo, Statuta Fakulteta za javnu upravu u Sarajevu, kao i drugi propisi koji uređuju predmetnu oblast, odnosno predmetno pitanje.

Član 3.

Nastavni planovi i programi na Fakultetu za javnu upravu, postupak njihovog usvajanja i izmjene, kao i njihova primjena i praćenje rezultata postignutih njihovom primjenom su usklađeni bolonjskim procesom i Evropskim sistemom prenosa kredita (ECTS).

Član 4.

Nastavni planovi i programi slijede organizaciju studija na Fakultetu kroz tri ciklusa studija, kako je uređeno Zakonom i Statutom.

Član 5.

- (1) Nastavni planovi i programi podijeljeni su na studijske godine i semestre.
- (2) Nastavni program sadrži podatke o predmetu i uslove koje student mora da zadovolji za sticanje određenog znanja.
- (3) Na kraju semestra i studijske godine obavezno se ovjerava broj položenih predmeta i ostvarenih ECTS studijskih bodova.

Član 6.

- (1) Obim nastavnog plana i programa iznosi 60 ECTS studijskih bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS studijskih bodova u jednom semestru.
- (2) Naučnonastavno vijeće Fakulteta utvrđuje odnos (srazmjer) između jednog sata nastave i broja sati potrebnih za individualni rad studenta, koji utiču na broj studijskih bodova za predmet, na osnovu elemenata utvrđenih zakonom.

Član 7.

Stručna praksa se organizuje i realizuje kao sastavni dio nastave u sjedištu Fakulteta ili u institucijama prikladnim za obavljanje prakse iz oblasti javne uprave, u skladu sa nastavnim planom i programom.

II – PREDLAGANJE I USVAJANJE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA NA FAKULTETU

Član 8.

Ovlašteni predlagač nastavnih planova i programa su jedna ili više katedri organizovanih na Fakultetu za javnu upravu u Sarajevu ili posebna Komisija koju na prijedlog Dekana, Prodekana za nastavu ili Katedre imenuje Naučnonastavno vijeće.

Član 9.

Prije podnošenja prijedloga nastavnog plana i programa Šef katedre koja podnosi prijedlog ili posebna Komisija iz člana 8. u koordinaciji sa Prodekanom za nastavu organizuje javnu raspravu u koju trebaju biti uključeni osnivač Fakulteta, akademsko osoblje Fakulteta, vanjski saradnici, eksperti iz oblasti iz koje se donosi plan i program, predstavnici studenata, alumni, predstavnici organa uprave, privrednih i drugih organizacija u zavisnosti od sadržaja nastavnog plana i programa.

Član 10.

Ovlašteni predlagač podnosi izvještaj o radu sa prijedlogom novog ili izmjenama postojećeg programa Naučnonastavnom vijeću Fakulteta.

Član 11.

Nastavni plan i program usvaja Naučnonastavno vijeće Fakulteta, uz saglasnost Senata Univerziteta u Sarajevu.

III- SADRŽAJ NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA

Član 12.

- (1) Nastava za sva tri ciklusa studija se odvija po usvojenim i odobrenim nastavnim planovima i programima.
- (2) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti i ukupan broj časova predavanja, vježbi i drugih obaveznih oblika nastavnog rada.
- (3) Nastavnim programom utvrđuje se: cilj predmeta, broj predviđenih ECTS kredita i sati nastave, ciklus studija i status predmeta i njegova šifra, preduslovi koje je neophodno zadovoljiti za slušanje određenog predmeta, sadržaj nastavnog predmeta, način izvođenja nastave, polaganja ispita i drugi vidova provjere znanja, preporučeni udžbenici, priručnici i druga preporučena literatura na osnovu koje se stiču znanja, vrši priprema za polaganje ispita i vrši provjera znanja iz tog nastavnog predmeta, kao i ishodi učenja postignuti na određenom predmetu.

Član 13.

Obavezni dijelovi nastavnog plana i programa su:

1. Izvještaj o provedenoj raspravi po prijedlogu nastavnog plana i programa.
  2. Uvodni dio koji sadrži informacije o:
    - a) razlozima pokretanja i cilju nastavnog plana i programa
    - b) procjenama potreba tržišta rada za tim kadrom
    - c) usklađenosti s misijom Fakulteta i Univerziteta u Sarajevu
    - d) uporedivost studijskog programa sa srodnim akreditiranim programima na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i zemljama EU, u cilju mobilnosti studenata.
  3. Opći dio koji sadrži informacije o:
    - a) nazivu i nosiocu nastavnog plana i programa,
    - b) načinu izvođenja nastave i nivou studijskog programa
    - c) akademskoj ili stručnoj tituli odnosno zvanju koje se stiče završetkom studijskog programa,
    - d) naučnim poljima kojima pripada predloženi plan i program
    - e) trajanju studijskog programa, te broju ECTS bodova koji se stiču završetkom programa
    - f) jeziku na kojem se izvodi nastavni program
    - g) procedurama i uslovima za upis na studijski program
    - h) popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave i brojem ECTS bodova
    - i) ishodima učenja na nivou nastavnog plana i programa, odnosno vještinama i kompetencijama koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)
    - j) informacije o strukturi nastavnog plana i programa i uslovima upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu, te način završetka studijskog programa
    - k) uslovima prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija i mogućnosti nastavka studija
    - l) mogućnostima zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa.
  4. Opis svakog predmeta na studiju koji sadrži:
    - a) ciklus studija
    - b) naziv, šifru i status predmeta (obavezni ili izborni), godinu studija u kojoj se izvodi predmet, broj ECTS kredita, broj sati nastave na sedmičnom i semestralnom nivou, te nivo primjene e-učenja.
    - c) ciljeve predmeta
    - d) opis uslova za upis predmeta ili ulaznih kompetencija potrebnih za predmet
-

- e) ishode učenja na nivou programa i predmeta
- f) opis sadržaja predmeta
- g) informaciju o načinu izvođenja nastave i obavezama studenata
- h) podatke o ocjenjivanju i bodovanju rada studenata tokom nastave i na završnom ispitu
- i) popis obavezne literature dostupne u biblioteci ili dostupne putem ostalih medija, kao i popis dopunske literature u trenutku prijave prijedloga nastavnog plana i programa

IV- KADROVSKI, PROSTORNI I FINANSIJSKI RESURSI ZA IZVOĐENJE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA

Član 14.

Inicijativa za uvođenje novog studijskog programa mora sadržavati i opis kadrovskih resursa koji sadrži:

- a) broj nastavnika i saradnika koji će učestvovati u nastavi;
- b) procjenu optimalnog broja studenata koji se mogu upisati na studijski program.

Član 15.

Podaci o prostornim resursima i opremi trebaju sadržavati:

- a) podatak o raspoloživim učionicama
- b) podatke o laboratorijima
- c) podatke o informatičkim učionicama i broju računara
- d) podatke o nastavničkim kabinetima
- e) podatke o bibliotečkom prostoru, sa pregledom bibliotečke građe
- f) podatke o osiguranom prostoru i osoblju u studentskoj službi.

Član 16.

- (1) Ovlašteni predlagač nastavnog plana i programa je dužan, priložiti osnovnu finansijsku analizu.
- (2) Analiza iz stava 1. treba da sadrži:
  - a) način finansiranja izvođenja nastavnog plana i programa,
  - b) sredstva potrebna za osnivanje i izvođenje studijskog programa

V- ZAJEDNIČKI NASTAVNI PLANOW I PROGRAMI

Član 17.

- (1) Zajednički studij predstavlja visokoškolsku kvalifikaciju stečenu na najmanje dvije visokoškolske ustanove iz Bosne i Hercegovine ili iz Bosne i Hercegovine i inostranstva koje su zajednički razvile nastavni plan i program, te ga zajednički provode i ostvaruju, uz moguću saradnju drugih institucija.
- (2) U slučaju realizacije zajedničkih nastavnih planova i programa može se donijeti poseban akt kojim će biti definisano predlaganja, usvajanje, praćenje i izmjena zajedničkih nastavnih planova i programa.
- (3) U slučaju realizacije nastave po uslovima iz prethodnih stavova ovog člana, neophodno je minimalno pribaviti mišljenje svih visokoškolskih ustanova koje učestvuju u realizaciji navedenih programa.

VI- OSIGURANJE KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA

Član 18.

(1) Samoevaluacija i praćenje studijskih programa provode se kako bi se osiguralo da se odobreni programi tokom vremena prilagođavaju razvoju određenog naučnog područja i razvoju prakse u toj struci.

(2) Istovremeno, akademsko osoblje, katedre, Ured za kvalitet i Naučnonastavno vijeće Fakulteta, kao i drugi ovlašteni subjekti, kontinuirano provjeravaju da li studenti usvajaju definisane ishode učenja na zadovoljavajućem nivou, te prilagođavaju nastavne metode i metode procjene ishoda učenja u skladu s indikatorima njihove efikasnosti.

Član 19.

U svrhu redovnog provođenja i analize studija neophodno je pratiti:

- a) plan izvođenja studijskog programa
- b) raspoloživost i dostupnost resursa za učenje
- c) periodični izvještaj o pokazateljima uspješnosti izvođenja studija
- d) studentsku evaluaciju nastavnog procesa
- e) studentsko opterećenje na predmetu
- f) izvještaj o izvedenoj nastavi
- g) analize izvještaja o održanim ispitnim rokovima i prolaznosti studenata
- g) prikladnost ishoda učenja

Član 20.

(1) Plan izvođenja studijskog programa treba da sadrži:

- a) opće podatke o predmetu (vrsta predmeta, broj sati, ECTS, nosioci i saradnici na predmetu sa njihovim kontaktima i web stranicom na kojoj se mogu pronaći osnovni podaci o predmetu, materijali, obavještenja i izvještaji i dr.)
- b) opis predmeta (sadržaj predmeta, ciljevi i očekivani ishodi učenja, načini izvođenja nastave, obaveze studenata, bodovanje obaveza studenata, način ocjenjivanja, literatura, ispitni termini)
- c) konsultacije s nastavnicima, saradnicima i dr.
- d) dodatne potrebne informacije o predmetu.

(2) Plan izvođenja svakog predmeta nosilac predmeta je dužan saopćiti usmeno prve sedmice predavanja, pismeno na oglasnoj ploči Fakulteta ili na prikladnom dijelu web stranice Fakulteta.

Član 21.

U svrhu osiguranja raspoloživosti i dostupnosti resursa za učenje potrebno je poduzeti sljedeće aktivnosti:

- a) postaviti odgovarajući nastavni sadržaj na web stranicu
- b) osigurati dovoljan broj primjeraka obavezne literature koja postoji samo u štampanom obliku, odnosno dovoljan broj istovremenih pristupa sadržaju u elektronskom obliku
- c) osigurati dostupnost potrebnog softvera,
- d) planirati laboratorijske kapacitete i sl.

Član 22.

(1) Na sjednicama Naučnonastavnog vijeća, na prvoj sjednici nakon završetka prethodne akademske godine Prodekan za nastavu i šefovi katedri podnose izvještaj o studiju po godinama studija za prethodnu akademsku godinu.

(2) Izvještaj treba da se zasniva na dostupnim pokazateljima kvaliteta rada kao što su prolaznost po predmetima i studijskim godinama, kao i sumarna analiza prolaznosti, broj upisanih i diplomiranih, prosječna dužina studiranja, broj zaposlenih po završetku određenog ciklusa studija, evaluaciji i izvještajima akademskog osoblja i evaluacija studenata i dr.

Član 23.

Studentska evaluacija je osnovni način utvrđivanja studentskog iskustva na nastavi određenog predmeta. Fakultet ih redovno provodi u cilju unapređenja nastavnog procesa, shodno odgovarajućim pravilnicima

Član 24.

Procjena stvarnog studentskog opterećenja odnosi se na poređenje predviđenih ECTS kredita i stvarnog opterećenja studenata prema pojedinim aktivnostima na predmetu, te se provodi za sve predmete.

Član 25.

(1) Nakon završetka predavanja i završetka ispita nastavnici/saradnici daju izvještaj o provedenoj nastavi na predmetu, koji uključuje podatke o uspješnosti studiranja, samoanalizu nastavnika i prijedloge za unaprjeđenje učenja na predmetu.

(2) Naučnonastavno vijeće definišu procedure djelovanja nakon dobivenog izvještaja, što predstavlja osnovu za unaprjeđenje kvaliteta nastavnog rada.

(3) Izvještaj o realizovanoj nastavi nastavnik/saradnik prilaže prodekanu za nastavu i u svoju arhivu, koji na uvid šalje šefu Katedre kojoj pripada određeni predmet.

Član 26.

(1) Fakultet provodi ispitivanje prikladnosti postignutih ishoda učenja studenata koji su završili određeni ciklus studija sa stvarnim potrebama tržišta rada, npr. putem anketiranja ili zajedničkim tematskim sastancima i slične aktivnosti sa akademskim osobljem, poslodavcima i alumnistima i predstavnicima strukovnih udruženja, predstavnicima tržišta rada i drugim relevantnim organizacija.

(2) Ispitivanje iz stava (1) provodi se svake 2 godine.

(3) Uključivanje predstavnika partnera Fakulteta iz prakse u izvođenje nastave doprinosi postizanju primjerenih ishoda učenja.

VII- IZMJENE NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA

Član 27.

Redovno osavremenjivanje predmeta koje se odnosi na poboljšanje nastavnih metoda, praćenje literature i uspjeha studenata, te usklađivanje sadržaja sa savremenim saznanjima, ne smatraju se znatnijim promjenama, nego predstavljaju dio osiguranja kvaliteta.

Član 28.

Izmjene nastavnog plana i nastavnih programa vrši se po istom postupku kao i njihovo donošenje, utvrđeno Zakonom i ovim Statutom i ne može se primjenjivati retroaktivno u smislu utvrđivanja dodatnih obaveza studentu za studijske godine koje je uspješno okončao.

Član 29.

Uz podnošenje zahtjeva za izmjenu nastavnih planova i programa neophodno je dostaviti izvještaj po jednom ili više sljedećih kriterija:

- a) analiza prethodno provedene studentske ankete,
- b) izvod iz Izvještaja Komisije za internu evaluaciju
- c) izvod iz Izvještaja eksterne evaluacije kvalitetanastavnog plana i programa.

VIII- DOSTUPNOST NASTAVNIH PLANOVA I PROGRAMA

Član 30.

Fakultet je obavezan učiniti dostupnim nastavne planove i programe svim studentima Fakulteta.

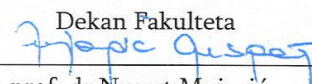
IX- ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika se vrše na način istovjetan njegovom donošenju.

Član 32.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Dekan Fakulteta

prof. dr Nusret Mujagić

Djelovodni broj:870-1/11

Sarajevo, 14.06.2011. godine

